БРЫЛЁЎСКІ летапіс

№ 29 (111)
кастрычнік
2009 г.

ІНФАРМАЦЫЙНА - ГРАМАДСКІ БЮЛЕТЭНЬ

Выдаецца з мая 2006 г.

МВ

Магілёўскія ведамасці

Быть Мстиславлю заповедником? Стр. 2

Злой, потому что больной Стр.13

ИДЕТ ПОДПИСКА

www.mogved.by № 115 (3084). Субота, 10 кастрычніка 200

11 октября — День работников культуры

Без песен мир тесен!..

Уважаемые работники культуры Могилевщин

Погода

10 кастрычніка 2009 года, напярэдадні Дня работнікаў культуры, абласная газета “Магілёўскія ведамасці” на першай сваёй старонцы змясцяла фотапартрэт нашай зямлячкі Крысціны ЛЯУТКА і наступную інфармацыю:

“Без песен мир тесен!.. В этом твёрдо убеждена солистка заслуженного любительского коллектива Республики Беларусь ансамбля «Медуница» Кристина Леутко. Она недавно закончила Могилёвское государственное музыкальное училище им. Римского-Корсакова и как молодой специалист пришла работать хормейстером в ансамбль. Кристина замечательно поёт белорусские и русские народные песни, пользуется уважением у коллег.

Текст и фото Николая РУДКОВСКОГО.

А мы нагадваем, што менавіта Брылёўскі сельскі Дом культуры даў гэтай прыгожай і таленавітай дзяўчыне пуцёўку ў музычнае жыццё Беларусі.

Віншуем цябе, Крысціна, з такім вось падарункам да свята!

З Юбілеем!

24 кастрычніка Анатоль Ягоравіч ЖЫЛІНСКІ адзначае 80-годдзе

16 кастрычніка Тамара Трафімаўна ЖУРАЎКОВА адзначае 55-годдзе

24 кастрычніка Міхаіл Аляксандравіч МАІСЕЕНКА адзначае 50-годдзе

З Днём нараджэння!

У кастрычніку нарадзіліся:

2 - Вольга Мікалаеўна Палтаўцава
6 - Таццяна Міхайлаўна Васюрэнка
8 - Надзея Іванаўна Рамашкевіч
10 - Таццяна Іванаўна Рамашкевіч
13 - Валянціна Макараўна Мяшкова
14 - Алена Іванаўна Мухортава
16 - Валянцін Мяфодавіч Бураеў
16 - Святлана Мікалаеўна Цеплякова
16 - Аляксандр Валер'евіч Бураеў
18 - Ганна Іпалітаўна Букатнёва
23 - Надзея Стэфанаўна Юрасава
23 - Максім Сяргеевіч Шастакоў
25 - Уладзімір Сцяпанавіч Майсцер
25 - Алена Сяргееўна Рамашкевіч
26 - Сяргей Пятровіч Парфененка
29 - Ганна Алегаўна Гулакова
30 - Міхаіл Анатольевіч Жылінскі
30 - Іван Іванавіч Сідараў

Віншуем!

1 кастрычніка - Дзень пажылога чалавека

Імгненні паэзіі

Мікола ЯЦКОЎ

ПЕСНЯ

Дзяды мае, дзядочкі –
сівыя галубочкі,
гадочкі вашы ціха адгулі.
Вам зрэдку шанцавала –
жыццё не частавала,
навалы ланцугі свае кулі.

А вы жыццё кахалі –
любіліся, спявалі,
люлялі яснавокіх
немаўлят.
У бляску кос-маланак
ішлі у росны ранак
і ганак родны
вас чакаў назад.

А войны-ліхалецці
заснежылі суквецці,
па свеце размялі
бінты шляхоў.
Бяды вялікай коні
ўсё знішчылі ў загоне,
і скроні дачакаліся снягоў.

А лёс гукаў наперад
скрозь счыненыя дзверы,
і вера бараніла ад нуды.
Нялёгка ўсё далося,
але у той аблозе
калоссе залацілася
заўжды.

Гадочкі прамільгнулі,
нібыта знічкі-кулі, –
вы счулі ўжо
як неба вам пяе,
дзяды мае, дзядочкі –
сівыя галубочкі,
вяночкі непажоўклыя
мае...

Сталы ўзрост -- гэта калі больш павольнай робіцца жыццёвая хада, калі ёсць час азірнуцца назад і кінуць доўгі позірк на скрыжаванні мінулых падзей. І калі ты адчуваеш сваю бессмяротнасць -- прыхінаючы да сябе ўнука і бачачы ў ягоных іскравых вачах свой працяг...

На здымку: на брылёўскай вуліцы Зарэчнай сустрэліся Мікалай Дзмітрыевіч Смалякоў, Ала Міхайлаўна Яцкова, Галіна Іванаўна і Павел Міхайлавіч Халмовы з унукам Уладзіславам.

Зінаіда Міхайлаўна Пятрова на сваім вялікім жыццёвым шляху бачыла і перажіла шмат што -- і пачатак калгаснага руху, і чорную гароту вайны, якая бязлітасна забрала дарагіх ёй людзей, і пасляваеннае імкненне пабудаваць новае і светлае жыццё, аздобленае звонкімі галасамі дзяцей, і працу ў калгасе, калі ўсё прыходзілася рабіць уручную. Сёння гэтыя натруджаныя рукі песцяць ужо праўнукаў, якія абавязкова будуць памятаць добрую цеплыню бабулінага сэрца...

Здароўя Вам, Зінаіда Міхайлаўна!

Настрой на працу

Віктар Уладзіміравіч Вараб’ёў, Аляксандр Генадзьевіч Мяшкоў, Сяргей Анатольевіч Васюрэнка, Уладзімір Аляксандравіч Іваноў і Мікалай Аляксандравіч Карнееў вядуць рамонтныя работы.

Работнікі брылеўскага ўчастка МУКП “Жылкамгас” працягваюць планавыя рамонтна-будаўнічыя работы па вуліцы Юбілейнай у Брылях. Пасля выкананых работ ля дома № 8, праца пачалася ля дома № 6, дзе патрабуецца адрамантаваць адмостку вакол будынка і пляцоўкі ля пад’ездаў. Трэба сказаць, што ёсць пэўныя цяжкасці з наяўнасцю патрэбных будаўнічых матэрыялаў, але работнікі спадзяюцца, што адпаведны рамонт будзе зроблены якасна і ў неабходныя па нарматывах тэрміны.

Старое — на сметнік!

У адной з кватэр дома № 11 па вуліцы Юбілейнай у Брылях пачаўся рамонт. І адразу стала бачна: ўсё тое, што аджыло свой век, без асаблівых роздумаў і ваганняў пайшло на сметнік. Новаму часу -- дарогу!

Па рацэ далёка...

На здзіўленне, вельмі засмечанай была ў гэтым годзе наша Рудэя. Штодня ў бок Басі плыло шмат рэшткаў чалавечай жыццедзейнасці. Па-за канкурэнцыяй была рознакаліберная тара з-пад піва...

А ў школе званок звініць...

Вольга Мікалаеўна Майбурава вучыцца на завочным аддзяленні Магілёўскага педагагічнага універсітэта імя А.Куляшова. А ў сваёй роднай Брылёўскай школе яна праходзіць вучэбную практыку. Вучаніцы 4-га класа Яна Пшанічная і Яна Какоўка вельмі ўважліва слухаюць сваю настаўніцу і імкнуцца паказаць свае самыя лепшыя здольнасці. *5.10.2009 г.*

Вольга Аляксандраўна Вараб'ева ў гэтым годзе вярнулася настаўнічаць у Брылёўскую школу пасля "дэкрэтнага" адпачынку. Урокі праводзіць цікава, выкарыстоўваючы ўсе тыя веды, якія зараз атрымлівае на факультэце завочнага навучання Магілёўскага педагагічнага універсітэта імя А.Куляшова. Яна лічыць, што ад сучаснай школы залежыць вельмі шмат і што ў заўтрашні дзень павінна ўваходзіць пакаленне з добрымі ведамі і высокім пачуццём адказнасці за лёс Айчыны.

На фота: В.А.Вараб'ёва са сваімі вучнямі на ўроку фізкультуры.

Умейте слушать детей!

Народная целительница из белыничской деревни Пильшичи Федора КОНЮХОВА:

-- Одной молодой учительнице из российского Рославля я посоветовала, заходя в класс, просить детей: «Положите руки ровненько на парты. Но не одна на одну, а свободно перед собой. Поставьте ноги ровненько, чтобы пальчики смотрели в землю, а пятки вверх». И пять минут дети должны посидеть спокойно, не вертясь и не разговаривая. Тогда у них расширятся сосуды, правильным станет кровообращение. Пяткам надо давать отдых, а, как говорят, кончиками пальцев возьмёшь весь мир. Та учительница меня послушала, и её ученики показывали лучшие результаты во всей параллели и по поведению, и по знаниям.

... Надо, чтобы мамы и папы не спешили вставлять своё слово, если ребенок им что-то рассказывает. Родители должны промолчать, внимательно выслушать его. Ведь перебить — это всё равно, что ударить ножом в сердце. Ребенок рассказал свободно, и тогда уже отец или мать у него что-то спрашивают или отвечают на его вопросы.

... Если умно разобраться, то пища должна наливаться в одну общую посуду, а потом каждый своей рукой берет себе, сколько он хочет. Ведь от глаз идёт излучение в тарелку, остаются поля. Если же ребенок сам себе тот же суп нальёт, он свою силу и энергию туда вкладывает. А это очень важно для здоровья.

... Хорошие родители своих детей выслушают, вовремя накормят, а потом предложат: давай, я буду делать то, а ты это. Или: пошли, сделаем работу вместе. Вообще, по-хорошему, вечером отец должен больше уделять внимание детям, чем мать. Но как это сделать, если глава семьи придет пьяным с работы? Какие он советы даст? Никаких. Вот что страшно.

... Пришел ребенок домой — пусть он немного отдохнет, покушает, а потом несколько минут свободно полежит. Тогда и пища лучше усваивается.

... Если бы в мире было больше добрых людей, то и дети были бы здоровее. А так: мы жестокие — они больные.

... Надо меньше смотреть телевизор: детям, маме и папе. У телевизора — это не отдых. Когда ребенок насмотрелся в экран, у него мозги иначе работают, ему уже не до учёбы.

... А еще плохо, что речки все перекрыли, пруды поделали для купания. А для человека полезно купаться как раз в проточной воде, чтобы энергией напитаться.

Я желаю всем добра, здоровья и стремиться быть ближе к природе. Ведь мы с ней одно целое.

("Магілёўскія ведамасці", 20.10.2009 г.)

Літаратурная старонка

Мы будзем жыць!

Новы твор Алеся КАЗЕКІ

Алесь Казека

Вядомы магілёўскі паэт, член Саюза пісьменнікаў Беларусі Алесь Казека з’яўляецца даўнім сябрам нашага “Брылеўскага летапісу”. І ўжо здаўна так павялося, што свае новыя творы ён у першую чаргу паказвае сваім брылёўскім сябрам. Сёння з ласкавай згоды Алеся Мікалаевіча мы эксклюзіўна друкуем урывак з яго новай эпічнай паэмы “Шлях” і спадзяемся, што тыя пачуцці і настрой, якія паэт паклаў на аркуш паперы, па-добраму адгукнуцца ў сэрцах чытачоў “Летапісу”.

Мікола ЯЦКОЎ.

Шлях

1.

Па балоце, па чароце –
Дзе зданнё блукае-ходзіць,
На самшэлым пні-калодзе
Чэзлых дрэўцаў ліст
дрыжыць –
То па твані, то па бродзе,
Цераз мутныя разводдзі,
Як у дзікім карагодзе,
Наш няблізкі шлях бяжыць.

Праваднік дрыгву кранае,
Быццам дзверы адчыняе.
Мы за ім кіі мачаем,
Спатыкнемся там і сям.
Дзень праходзіць,
вечарэе,
Сонца меней, меней грэе.
– Як да ночы не паспеем –
Гора, гора будзе нам!..

Недзе ў небе шляхам
Млечным,
Што часы збірае ў вечнасць,
Бездакорны і бясспрэчны
Месяц выйшаў у дазор.
На сузор’яў вабных квецень
Ліхтаром маўклівым свеціць,
Захінаючы суквецці
Мігатліва-яркіх зор…

Звечарэла. Ціха, ціха…
Ноч спускаецца, як ліха,
Толькі багны ўслед уздыхі
Адгукаюцца ў кустах.
Ад вады смурод балотны
Цісне, нібы воўк галодны.
І гадзюкай падкалоднай
Запаўзае ў сэрца жах...

2.

Цішыні навіслай глыба
Скаланецца цяжкім зыбам –
Быццам хто халоднай крыгай
Нас к бяздонню прывязаў.
Нематой пяюць чароты
У самоце : ”Хто ты? Хто ты?
І навошта ты з балотам
Свой гаротны лёс звязаў?.. ”

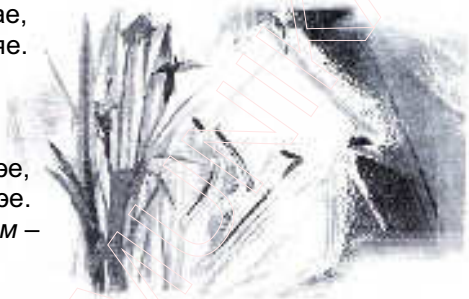

– Гэй, сюды!
Сцяжынка быццам
Уначы святлом іскрыцца, –
Праваднік гукнуў, -- *вадзіца*
Раўчуком кудысь заве!..
І з надзеяй зноўку гужам
Топчам сэрца багны дружна.
Толькі дол бурліць натужна –
Пеніць, стогне і раве...

– Цур мяне! Назад!
– Трымайся!
– Прападзі, зданнё!
– Хавайся!
– Бачыш, пляма --
прыглядайся –
Чорным бляскам зіхаціць?..
Побач там, глядзі, бялявы –
Дзеля здзеку, ці забавы –
Д’ябал позіркам крывавым
Не міргаючы глядзіць...

І ўзарвала цемру
страхам.
Нас, як збітых стрэлам
птахаў,
Праз начных прывідаў жахі
Раскідала пад карчы...
Доўга-доўга злая сіла
Па-над безданню насіла,
Покуль здолелі насілу
Гэты страх перамагчы.

…І далей цераз балота
Міма высахлых чаротаў,
Вокнаў чортавых да броду
Рэшткі нас пайшлі ўначы…
Дзе ты? Дзе ты, гай цяністы,
З пахам верасу і лісця?
Дзе ты, бераг?
Дзе ты, выйсце?
Холад. Багна. І сычы…

3.

Край мой блізкі, край далёкі,
Шлях свабодны і шырокі –
Там, дзе бор шуміць высокі
І гукае адпачыць,
Дзе паветра смак не горкі,
Дзе даліны і пагоркі
Сцерагуць адвеку зорка
Ад святых крыніц ключы.

Я па выгінах балотных
Да цябе імкнуся, родны,
Бо з тваім жыве народам
Бог, распяты на крыжы…
– Паглядзі! Зара на ўсходзе
Скрозь імжу начную
ўсходзіць!..
Зноў святло…
І дзень прыходзіць.
Ноч прайшла…
Мы будзем жыць!

БРЫЛЁЎСКАЯ БІБЛІЯТЭКА ІНФАРМУЕ

Народная газета

1.09.2009 г.

ПОБЛАГОДАРИТЕ БОЛЕЗНЬ ЗА УРОК.

Редкий человек, тяжело заболев, благодарит свою болезнь за... преподнесенные уроки. Чаще мы все-таки вопрешаем — за что такое наказание? И не пытаемся разобраться, за что же именно недуг "выбрал" именно нас. Между тем болезнь — это ребенок, рождённый нашими мыслями, убежден врач-психотерапевт Республиканского научно-практического центра "Кардиология" Александр ТИХОМИРОВ.

-- Я 40 лет проработал в медицине и нередко сталкивался с тем, что не мог помочь больному, хотя с первых шагов врачебной практики нас учат лечить болезнь. Увы, болезнь, а не человека. Поэтому и на врачебных конференциях говорят о печени, почках, легких, селезенке... А где же человек? Разве его нет?.. И я стал изучать человека, чтобы докопаться до истины и узнать, почему один болеет, а другой — нет? Кто в этом виноват?

Болезнь мы порождаем своими мыслями, которые формируют наше настроение. А настроение в свою очередь — все события нашей жизни. Если вы пребываете в дурном настроении, даже ваша собака может вас покусать. Мы сами создаем комплекс, с которым живем, поэтому и наша болезнь создана нами. Болезнь — это наш ребенок.

Я всю жизнь считал, что болезнь нужно искоренять. После пришел к выводу, что у болезни нужно... учиться. Ведь болезнь нам постоянно преподает уроки. И если она возникла, значит, мы много раз делали что-то не так. Болезнь призывает: вернись к нормальной жизни! В своё время я работал в Институте онкологии с умирающими больными и заметил необычный феномен, который назвал "неосознанное стремление к смерти". Как-то в разговоре с пациенткой преклонных лет я поинтересовался: вы хотите жить? Она в ответ: конечно, все люди хотят этого. "Помоги сынок, прошу тебя!"-- попросила старушка. Я тогда задал ей еще один вопрос: а вот так, как вы живете сейчас? И услышал: "Ой, так — не хочу. Муж пьет, сын — в тюрьме. Сама без сил. Кому нужна такая жизнь?!"... Это и есть неосознанное стремление к смерти. В Институте онкологии я часто сталкивался с тем, что рак матки настигал женщин, которые живут рядом с мужчиной, которого на дух не переносят. Рак молочной железы чаще возникает у женщин, приносящих себя в жертву — семье, внукам, работе. Такие, образно говоря, кормят всех грудью.

Если вы нашли себя в работе и невзирая на мизерную зарплату каждый день трудитесь с удовольствием, значит вы правильно живете, вы — счастливый человек. А если на работу ноги не идут, жизнь превращается в кошмар: и жить не хочется, и всё болит, такие мысли наверняка доведут до больничной койки.

Лежала у нас как-то женщина, которая всю свою жизнь посвятила мужу, а он ушел к аспирантке. Жена сразу же слегла. Дети пристыдили отца, он вернулся. Мама через три дня поднялась, опять начала щи варить. Папа снова за вещи и к аспирантке. Так было несколько раз, пока женщина не стала тяжелобольной. Последний раз, когда мы встретились, эта женщина уже была инвалидом 1-й группы. Муж сидел и гладил ее руку. А она все тяжелее и больше болела, чтобы его удержать. Женщина умерла, а муж ушел к аспирантке.

Всё зависит от модели, которую мы создаем для себя. Надо уметь создавать новую модель исходя из тех условий, в которых находишься. И когда человек перестраивается, болезнь на глазах исчезает. Болезнь действительно невозможно вылечить, потому что у каждой есть психологическая составляющая, которая как матрица штампует болезнь снова и снова. И пока её не преобразуешь, никакие лекарства тебе не помогут. Лекарства — это костыли. Да, тебя поднимут, да, тебя научат ходить, но если ты опять вернешься к своему образу мышления, болезнь вернется.

Когда-то, занимая большую должность, после неприятностей на работе я перенёс инфаркт. И очень сильно испугался: кому оставлю все нажитое? Случился второй инфаркт. В больнице мне честно сказали: вам осталось жить шесть месяцев. И я подумал: что буду делать? Это очень важный вопрос. Пусть его задаст себе любой, даже здоровый человек: что я буду делать, если мне осталось шесть месяцев?.. После двух инфарктов я прожил уже 10 лет, в прошлом году обследовался, у меня не обнаружили даже следов инфаркта. Фантастика? Вовсе нет! Я понял, что не всегда был больным. Извлёк из своей памяти воспоминания из здоровой жизни — как сижу в шезлонге на берегу моря и думаю, что у меня в жизни всё хорошо. Начал прокручивать в себе это, стремясь вызвать те образы, ощущения, запахи. Было тяжело, но настал момент, когда я смог погружаться в этот образ: слышал шум моря, чувствовал песок под ногами, ощущал запах магнолий... И я настолько научился входить в это состояние, что оно стало частью меня. То, что от инфаркта не осталось и следа, это следствие моей работы над собой в течение 10 лет. Это феномен *биорезонансной терапии:* больная клетка колеблется с одной электромагнитной частотой, здоровая — с другой, поэтому если на больную клетку воздействовать с частотой здоровой клетки, та превращается в здоровую. Я также уверен, что есть информационное воздействие. Его существования не докажешь, но оно работает: на этом основаны "шептания" бабок, к примеру. Если повесить рога в прихожей, они принесут вам беду, потому что животное мучилось, умирая...

Я работал с самоубийцами и убежден: если человек пошел на крайний шаг — значит, он об этом думал, понимал, что это решение многих его проблем. Сначала в шутку говорил, а потом лез в петлю, потому что на свидание не пришла девушка. Всё начинается с мысли. Вокруг нас целое информационное поле. И ваш "приемник" улавливает ту волну, на какую вы его настроите. Всё, что вы сегодня имеете, результат работы вашего "приемника". Настроитесь на другую волну — и сможете перейти на совершенно другой диапазон.

-- Кукушка, кукушка, сколько мне осталось жить?
-- Я не кукушка, я петух.
-- А почему тогда кукуешь?
-- Да заикаюсь я... Ку..ку..кукареку!!!

Прозвішча падпісчыка

Запахалі...

У свой час вядомы функцыянер КПСС Ягор Лігачоў сказаў знакамітую фразу: "*Чертовски хочется поработать!*". Няма ўжо той партыі, невядома куды падзеўся Ягор Кузьміч, а вось ягоныя легендарныя словы, як аказваецца, вельмі актуальныя і сёння. І заўсёды ўспамінаюцца, калі дзе-нідзе ў кагосьці ўзнікаюць такія працоўныя памкненні, пасля якіх даводзіцца доўга прыходзіць у сябе...

Пакуль існаваў калгас імя Ільіча, ад Каменкі і да цяперашняй вуліцы Садовай у Брылях па полю пралягала дарога Гэта было вельмі зручна жыхарам той вуліцы, бо напрамкі заўсёды бліжэй, чым укругавую. Яшчэ адна дарога была ля сіласных ямак, па якой жыхары Каменкі хадзілі ў брылёўскі магазін.

Але аднойчы калгаса не стала. І новая кадзінская ўлада, закасаўшы рукавы сваіх працоўных робаў, пачала наводзіць свае парадкі. Зніклі сіласныя ямкі і знікла тая дарога, што была ля іх. А вось днямі знікла і дарога на Садовую. Запахалі ўсё падчыстую. Прычым, ў каторы ўжо раз імкнучыся зачапіць і балоцістую сенажаць ля Каменкі, -- і трактары ў той гразюке амаль тапіліся, і пасеяць там нічога нельга, але ж працоўны ўздым не спадае.

Можна зразумець, што сучасныя тэхналогіі апрацоўкі зямлі, калі задзейнічана вялікая і энергаёмкая тэхніка, не могуць улічваць нейкія дробязі накшталт традыцыйных зручнасцей для мясцовых жыхароў, -- падумаеш, пару кіламетраў укругаля! Але ж вось нашы людзі чамусьці не хочуць хадзіць кругамі і, пабачыўшы вось гэтую цаліну, у чарговы раз цяжка ўздыхаюць і пачынаюць зноў і зноў рабіць дарогі там, дзе яны былі заўсёды. Разбіваюць рэсоры сваіх аўто, выкручваюць сабе ногі на новаўтвораных "калдабобінах", але ўпёрта едуць і ідуць там, дзе зручна. І наўрад ці іх можна спыніць.

Мікола ЯЦКОЎ.

Фотаздымкі аўтара.

З'езд з "бетонкі" ля в.Каменка

У накірунку вуліцы Садовай

Ля былых сіласных ямак (у накірунку парка)

"БРЫЛЁЎСКІ ЛЕТАПІС"
Інфармацыйна-грамадскі бюлетэнь
в.Брылі Магілёўскага раёна
Магілёўскай вобласці,
Рэспубліка Беларусь.
Заснавальнік - М.А.Яцкоў

Адказны за выпуск -
Мікалай Адамавіч ЯЦКОЎ
Адрас: 213107 Магілёўскі раён, в.Брылі,
вул. Юбілейная 6 - 7
тэл. маб. +375293732886
e-mail: bryli@mail.ru

Матэрыялы друкуюцца на мове аўтараў.
Звярстана і надрукавана
на ўласным абсталяванні.
Наклад 99 асобнікаў.
Распаўсюджваецца бясплатна.
© "Брылёўскі летапіс", 2009